

Cíklo 9.
26. februara.

Pomai Bóh!

Lětnik 15.
1905.

Sy-li spěval,
Pilne dželał,
Struja će
Swójny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěvaš,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Dzeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pôda,
Wokrew će!
F.

Serbiske njeđželske īopjeno.

Wudawa žo kózdu žobotu w Šmolerjež knihicísciežerni w Budyschinje a je tam sa schwórtlētnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Sexagesima.

Luk. 8, 4.—15.

Vjele luda bě žo hromadu sešlo, Jeſuška blyſtcež. Do wutrobow hladajo wón pał wjedžishe, so žo najwjetschi džel roſhyteho ſłowa jako wuſhyteho ſymjenja ſatepze a ſkónečnje ſanicži, tak so jenož někotſi, kiž žu jeho, to je Bože ſłowo, blyſcheli a derje ſakhowali, dobre a wěſte plody pschinježu. Wſchitzy ſłowo blyſcha, ale njeſku płođni: schtwórczina poſlucharjow žnadž jo do ſwojich wutrobow pschijima a je žohnowana. Nedžbuimy na wſchelake podeñdženja Božeho ſłowa we wutrobach! Jeſuš poſkuje we ſwojim hľubokim pschirunaju na wěczne Bože ſłowo jako na ſymjo, kiž žo na ſchтворaku rolu wuſhywa. To běſche w Jeſušovym čažu tak, a tak ſteji tež dženžniſchi džen, hdvž žo Bože ſłowo cžlowiſkih wutrobow dótka.

1. Rola pschi pucžu. „Někotre padže pschi pucžu“, po tajkim niz na pucž, kaž je žo tež wuſladowalo; pschetož na pucž žadyn ſkyjež njewuſhywa, ale na rolu, kofraž pschi pucžu leži. Schtož pschi pucžu padže, bu poteptane a ptaki pod njebežami jo ſežrachu. Nasch Sbóžnik tele ſłowa pschirunanja tak wuſladije: cži pschi pucžu žu, kotsiž Bože ſłowo blyſcha, potom pschińdže čert a ſebjerje ſłowo ſi jich wutrobow, so bychu njeverili a ſbóžni njebyli. Kaž husto žo tak w džecžatſtwe ſtawa! W džecžazých lětach je živjenje kaž rola pschi pucžu, pschi kofrejž ſtarſchi a druhý nimo kholža. Čežho dla je žohnowanje Božeho ſłowa a nabožneho roſwucžowanja na džecžazých

wutrobach mjes nami husto tak žnadne? Nashe džecži drje blyſcha ſłowo wěrnoſcę a ſbóžnoſcę w ſchuli, w pacžerſkej wucžbje a w Božim domje ſe rta pobožnych ſtarſchi, ſwérnych wucžerjow a duchownych; ale jich živjenje je kaž rola pschi pucžu. Wone widža vjele tajkich — žnadž druhdy hžom w domach, — tiž žo Božemu ſłowu wuſměja a bu kaž pohanjo žiwi, abo kiž jo blyſcha a tola cži ſtari hroſni ludžo wostawaju, kiž drje žo ſwonkownje ſ Bohu bliža ſe ſwojimaj hubomaj, ale jich wutroba je daloko wot Boha. Hubjene pschitlady paſ ſtaža dobre pocžinki. Duž pschińdže ſly njeſcheczel a ſebjerje wuſhyte ſłowo ſi džecžoweje wutroby, ſo ſi wjeſelej a wobſtajnej wěrje njeſchindže. Kelko džecži je, kiž pschi tajkim ſawjedžozym pucžu pschewywaju!

2. Kameňta rola. „A někotre padže na ſkalu“ a hdvž ſeňde, wuſkhy wono teho dla, ſo wlohi njeſeſche. To žu — praji Knjes — cži na ſkale, hdvž ſłowo blyſcha, woſmu toſamo ſi wjeſeloscžu horje; a cži nimaju kofrenja; na cžaž woni wěrja, ale w cžažu ſphywanja pschestupja. Njeje to ſnamjo mlođoscž? Wona je tón lohki a wjeſely cžaž a runa žo roli ſi kameňtym ſpódkom, na kofrymž wuſhyw ruce ſroſcze. Sa cžaž prěnjeho ſthadženja ſticiž drje lohka rola ſi jejym počnym wuſhywom rjeňſchu a mlođniſchu ſelenu barbu hacž cžista dobra rola. Ale to je husto jebate ſwjerſhne wodžecžo! ſi wjeſeloscžu mlođzina Bože ſłowo pschivoſmje a žo ſi wěrjazym džerži. Kaž nadobnje je, hdvž mlođi lud žo ſwěru džerži ſi katechismuſkowym roſwucžowanjam; kaž rjenje, hdvž mlođinje Knjesowe ſlubjenje płacži: Sbóžni

bu czi, kiž czisteje wutroby ſu. Ale wona je tež naj-
ſylniſcho a weseſe ſylniſcho hacž w druhich lětach ſpytana
wot czela žadoſcze, wocžow žadoſcze a ſwětneje hordoſcze
a luboſcze; a wjele jich je, kiž ſu w čaſu ſpytowanja
ſwojemu Bohu a Sbózníkem njeſwěrni byli, dokelž jich
młoda wera njeměſehe hľubſcheho korjenja! Kražna wěz
je, hdýž budže wutroba wobtwjerdžena psches hnadu. Tak
młodženž póndže po czistym pucžu? Hdýž ſo wón džerži
po Božim ſłowje. Duž, młody ludo, modl ſo a dži po
Božej ſchčezežy!

3. Černjowa rola. „A někotre padže ſkředža do
černjow“ a te czernje roſczechu ſobu a ſaduſchchu dobre
ſymjo. To ſu po Čenjetowym wukladowanju czi, kiž
thodža pod staroſcžemi, bohatſtviom a lóſchtami živjenja a
budža ſaduſcheni a njeſchinježu žane plody. Tu wſchaf
njeje žane hľatniwe roſczenje, žadyn ſamjenitny ſaložk:
ſymjo roſcze porjadnje. Tak je w ſraliſchich lětach
czlowkeje ſtaroby, pola tych, kiž maju ſo jako ſtarſchi
ſtaracž ſa dom a ſwójbu a powſchitkowne pschiſkuſchnoſcze
a naležnoſcze živjenja. To je wjetſhina doroſčených
ſchecžianow, poſlucharjow Božeho ſlowa, jadro woſadow.
Woni mało plodow nježu, dokelž ſo ſ dobrým ſymjenjom
ſtajnje někotre czernje ſměſheju a přeňſche ſaduſcha: ſwětne
staroſcze, pjenježna luboſcz a wſchelake žadoſcze živjenja,
kotrež njeſlamane kniežſtwo wobkhowaju. To bójſke
w tajkich poſoježnatych abo ſnutſkownje morvych ſchecžijan-
ach ſo ſaduſcha a ſkonečnje mori. Tich zyłe ſadžerženje
a ſakhadženje je ſe ſwědkom, ſo Boži Duch jich njewob-
kuježi a ſo wot Božeho ſlowa, hacž runje jo hlyſcha,
nimaja žaneho poſepſchenja, pscheměnjenja, ſwjecženja,
žohnowanja, noweho naroda: woni njeſchinježu žane
plody. Tich živjenje ſwědči pschecžimo temu: je-li ſchtó
w Kryſtuſu, tón je nowe ſtvorjenje.

To płacži džecžom, młodym a doroſčenym: najwjetſhi
džel woſtanje bjes plodow. Ale kóžda czlowka wutroba
móže ſo tež dobrej roli runać a pschetworicž.

4. Dobra rola. „Někotre padže na dobru rolu“ a
pschinjež ſtokróčne plody. Žow ſo mróčele džela a
jažne módre njebo ſo ſwěcži. Po tajkim někotre je tola
plodne. To ſu czi, kiž ſlowo hlyſcha a ſakhowaju
w pěknnej a dobrej wutrobje a pschinježu plody w ſczerpli-
woſczi. Pěkna a dobra wutroba je psched Bohom czista:
wona ſo Božemu ſlowu we wſchěch wězach podcziſnuje,
Bohu ſwěru ſwoje staroſcze porucža a bjesbóžnym a
hřechnym pschitkilmnoſcžam ſwoje durje ſamka. Šbóžni ſu
jenož czi, kiž czisteje wutroby ſu; pschetož woni budža
Boha widžecž a wulku plodnoſez a kražnu móz Božich
wuzhywaných mozow na ſebi wohladacž a psches nje do
živého ſnutſkowneho ſwiaſka ſ Žeſužom ſtupicž, kiž praji:
„Moja macž a moji bratsja ſu czi, kotsiž Božje ſlowo
hlyſcha a to ſhamo cžinja“ a „chze-li ſchtó Božu wolū
cžinicž, tón ſhoni, hacž je moja wucžba wot Boha.“ A
psches Žeſuž ſo ſjednocžiſh ſ Bohom, kiž je naš ſplodžil
psches ſlowo wěrnoſcze, ſo býchmy czi přeňſhi byli jeho
ſtvorjenjow. Tajkich živých a žohnowanych poſlucharjow
nakhadžamy Bohu džakowanu we wſchěch starobach. Tara
wjele drje jich njeje. Woni ſakhowaju ſlowo, kaž Marija
cžinjeſche, a wopominaju jo we ſwojej wutrobje. Potom
ſzini ſo ſlowo ſ ſymjenju wěčneho živjenja a dawa
poſkoj a radoſcz w ſlonečnych dnjach, troſcht a poſluchnoſcž
w czěmnych nozach, móz w ſpytowanju a ſczerpliwoſcž
w tyſhnoſczi. Boh pomhaj, ſo ſmij a budžemj cžinjerjo

ſlowa a niz jeno poſlucharjo! Muž dobreje role je wob-
ſtajny a žohnowany na wſchitklich ſwojich pucžach! Teho
dla:

Khvalena budž Boža hnada,
Kiž nam ſlowo dala je!
Sswět bjes njeho radſcho trada,
Dobre ſnjescž wón njemóže.
Njeměli my Bože ſlowo,
Schto naš potom ſdžeržecž mohlo?

J. R.

Ssymjo a rola.

(Luč. 8, 4—15.)

Hlob: Jeſuž je pſchijchoł ſ nam, wjeſela žorlo —.

(Hl. „W. miš. Harfa“, č. 24.)

Na rolu wuſhywa ſymjo Čenjet ſwoje,
Njeje to wjeſele, pschecželo mój?!
Ssymjo je jeho, a polo je twoje;
Štuk chze wſchaf hnadny wón dokonjecž ſwój. —
Duž jeno ſwěru cziń pschego to ſwoje,
Na rolu wuſhyla ſymjo Čenjet ſwoje! —

Na polu twojim Čenjet džela tu ſwěru,
Žně chze wón na wěčnje nadobycž ſej;
Pſches ſlowo do tebje plodži wón wěru,
Sa žnjemi wocži joh' ſhlađujetej.
Poſluchaj, ſakhowaj, wopokaž wěru;
Na polu twojim Čenjet džela tu ſwěru.

Polo je Božje wſchaf wutroba twoja,
Na njo wón wuſhywa njeſprózniwje.
Zemu ſo wotewrzej, wutroba moja,
Njech czi wón woſtanje ſvoježelenje;
Nježadaj ženje ſej ſama býcž ſwoja,
Polo je Božje wſchaf wutroba twoja!

Lěto wón wot ſeta do tebje ſyje
Majlepſche ſymjeſchka ſ wobſtajnoſcžu,
W ſymje a w lěcž ſe ſwěrnoſcžu kryje
Wuſhyw a wobara ſhlođowanju;
Dſchecžik a ſlónzo wón dawia, ſo tje,
Lěto wón wot ſeta do tebje ſyje.

Sawěrnje, wulka je dobrota Boža.
Wopominjej džakowanje dobrociwoſcž;
Na ſebžbu bjer ſebi kruče džen ſboža,
Twój Boh cze žohnuje bohacže doſež;
Džakowanje ſakcžewaj jemu kaž róža;
Sawěrnje, wulka je dobrota Boža!

Hladaj, o czlowcze, ſo njerjada wſcheho,
Kotryž je roſhywal njeſchecžel ſly,
Cžekaj psched ſwětom a hroſnoſcžu jeho,
Staraj ſo wo ſwoju duschu wſchaf th;
Dobre je, ſwěru ſo paſež wſcheho ſleho,
Hladacž ſo naležnje njerjada wſcheho!

Twjerdemu pucžej a ſtałobje ſpody
Njerunaj nihdž ſo, hewaſ je ſlě;
Njemóžne budžeja na polu plody,
Je-li czi twjerdnjena wutroba je;
Tara je Bohu žel tajkeje ſhlođy,
Ssyli pucž twjerdy a ſtałoba ſpody.

Czernje ſo ſchérja rad na polu plódnym,
Staroſez a lóſtih ſu ſe ſtrachom czi;
Wobaj fedžblivje žadoſezam ſchódnym,
Wone wſchaf ſkázerjo woſtanu ſli.
Wuſhyw ſt žnjam doſrawicž njemóže mlódnym
Czernjow dla duſchažch na polu plódnym.

Na dobrej roli ſyw pſchinjeſe plodý
Bohate, próza ſo ſaplaczi tam;
Dospołnie roſlamal hamor je ſpody
Boži wſchaf roli, — Bóh dokonjal ſam
Dželo, ſo njeſtanje ſywej ſo ſchody,
Na dobrej roli ſyw pſchinjeſe plodý!

Poſluchaj, pſheczelo, na ſlowo Bože;
Szymjo je dobre, daj wobnowić ſej
Wutrobu; ſyjet chze woprawdze ſbože
Twoje, — duž ſapſhimu jo fedžblivje ſ njej!
Sa čaſ a na węcznoſež twoje je ſbože,
Poſluchaj, pſheczelo na ſlowo Bože! —

M. U.

Pſched bibliju.

Džed ſedžesche ſa blidom a čitasche čiſche a nutrni we ſwojej wulkej bibliji. Wona paſ pſchedžesche, kaž běſche to wot mlođocze ſem ſwuczena. Koſtowe ſchwörzenje čehniſche pſches čiſchinu ſtwicžki, kaž pſheczelne, lube dopomijecza pſches wutrobu čahnu.

Na ſchpundowanju ſtejſche hlinjanu taleř, w kotrymž ſo ročka ſumpaſche. Nětko ſlečza wona na wolschowu haloſu, w jenym ſtwinym kucze ſtejazu a hacž do wjercha doſkahazu. Tam wona ſpěwaſche.

A džed ſo ſa kachlemi woſladny, hdžež maczeřka ſedžesche, a džesche: „Hžom tehoodla ma ſo ſ wulkej čeſečiwoſežu ſ roſponnjenju biblijskeho hrónčka ſtupicž, dokelž dyrbimy ſebi praſiež: Kaſ mnou hžom ſ tuteho hrónčka troſcht a ſiwiſenje namakachu! Kaſ mnou ſu ſo pſched thymle hrónčkom hžom modlili! Kaſ wjele ſiwiſateje luboſeže ſ Sbóžnikoj ſo na tole hrónčko wježe! Ažde hrónčko, kaž wone pſched nami leži, je ſiwiſatniza, do kotrejež mamu ſ wutrobu ſtupicž. Nam njebu někotre hrónčko taſ lohko a rychle wot hubow běžalo, bychmyli na to myſlili, kaſ mnohim je hžom pſches wutrobu ſchlo!“

F.

Evangelska marträka Johanna Grey.

(Wopomijenjski džen 12. februara.)

Johanna Grey ſo w ſečze 1536 w Jendželské narodži ſ wypoleho roda, po maczeřnej ſtronje ſ kralowſkeje krwě. Hžom jara ſahe ſo wusnamjeniſe w žoſtikich ruczných dželach, hudžbje a zuſych rěčzach. Pſchi thym mějeſche ſměrne byče, ſpěchne ſa- pſchijecze, hluſke roſkudzenje a, ſchtož wylſe ſteji, telko miloſeže, ponížnoſeže a poſornosće, ſo ani najmjeñiſhu wožnoſež na wſchitko ſiwiſe wobdarjenje njeſkadžesche. Zyle žadanje jejneje duſche jenož na to džesche, we wjedženju a bohabojoſczi pſchezo dale pſchińcž. Wona ſo ſ wjele tehdomiſtich wuczenyh ſeſna, mjes druhimi ſ Hendrichom Bullingerom, schwajcarſkim reformatorom. Tón jej piſasche, a wona jemu ſ lačanskim liſtom we ſwojim piatnathym ſečze wotmolwi. W tutym ſo ſlēdowaze ſlowa na- makaja: Wy mje napominacze, tu čiſtu a prawu wěru ſapſchijecž do naſcheho Sbóžnika Jeſom Khrysta. Ja budu ſo prozowacž, Waſche pſhecze dopjelnicž. Alle Wy wſchaf wěſče, ſchto my ſmy,

hdž ſo Bóh zyle wožebje ſ temu khamanhj nječzini, a teho dla móžu tamne ſlubjenje jenož ſ tymi ſlowami dacž: Kaž daſoko budže mje tón knjeg ſ temu khamanu čińicž. Ta paſ njeſtanu, wſchedne ſ japoſchtołami ſ temu knjegu ſo modlicž, ſo by mi wěru pſches ſwoju hnadu poſylnil. ſ tym chzu, ſ Božej pomožu, tež čiſtoſež ſiwiſenja ſwjasacž phtacž. Ta paſ Waſ na- najwutrobnischo proſchu: Podpjerajcze mje tež w tym ſe ſwojim kheſežijanskim dobroproſchenjom! Spominajcze na miſe wſchedne pſched tym knjegom. Pſchetož moja móz je pſchelaba, ſhutnje ſa ſwyczenjom honicž.“

Ale bórſy dyrbjescze ſo Johanna ſwojemu čiſhemu ſiwiſenju ſvacž. Sejny nan bu bórſy po tym ſa wójwodu poſběhnjeny a druhí wypolki kraleſtwa, ſ mjenom Dudley, teho runja. Wobaj wjedžeschtaj, ſo ničo dobre na njeju nječzaka, hdž by po ſmjerči nětčiſeheho khorowateho krala prinzessa Marja, kž bě naſblížſha pſchi trónje, ale kruče katholika, na trón pſchischla. Wójwodaj ſo ſrěčeschtaj, ſo mataj Johanna a ſy wójwodý Dudley ſo w hromadze woženicz a khorowaty kral ſo naręczecž, ſo by trón Johannije, kotrejež poczinali ſo jemu w najkraſniſtich barbach wopiſowacu, ſawostajil. Ta ſama paſ wo tuthych činkach ničo njeſedžesche. Wona bu ſ kralowej. Majprjedy ſo w ſacžuczu, ſo w tym poſna prawda njeje, ſe ſwojej ſwědomliwoſežu wobaraſche, ſkócnjenje ſo paſ pſches proſtow a namolwjenja ſwojeho mandželskeho a tych druhich poſnuć da, ſ temu pſchihloſzowacž. Sejne pſchihloſzowanie by pſchi jejnym wótrym roſomje a pobožnej myſli njeſapſchijomne bylo, njebuſhmyli nuſowani byli wěricž, ſo je ju jeno myſl na pſchichod zyrfiwe Jeſom Khrystu w jendželskim kraju wodžila. Najke wichory budžichu dyrbjale ſo ſběhnycž, hdž budžiſche ſo tamna ſa katholſtwo ſahorjenia Marja na trón ſydnyla!

Ale wſchě nadžije dyrbjachu jako ſony roſplunycz. Tich wjele, ſamo protestantſzy, pſches čeſečelaſomnoſcž wójwodow moleni, ſo ſa Marju ſbězechu. Johanna dyrbjescze naſad. Sejny nan jej ſam to powjedžicž pſchiūdže. Wona paſ ſměrom a ſ jaſnym wobliežom wotmolwi: Tu powjedž ſoju wjele lepje ſrijeſež hacž tamnu wo mojim poſběhnjenju ſa kralowu.

Ale nětko dyrbjescze ſo jeje tħchnoſež hakle prawje ſapocžecž, abo prajmy radscho: drohotny dejmant mějeſche ſo tocžicž, ſo by ſo w nim knjegowe hnadne ſlónzo jaſnje blyſtečicž mohlo. Wona bu ſe ſwojim mandželskim, ſoždy wožebje, do jaſtwa ſa- džena a jej tam wſcha pſchihodnoſež wſata. Bórſy buschtaj tež woboj ſiwiſeži wotkudženaj. Na 9. februar bu jeju wotprawjenje poſtajene. Prjedy hiſceže kralowa Marja wſcho móžne ſpýta, ſo by ju ſažo ſ katholſkej zyrfiwe wobrocžila.

Na ſwojeho nana Johanna ſ jaſtwa liſt piſasche, w kotrymž jeho ſpoſoſiež phtasche dla teho, ſo je ſ jeho winu do tejele ſrudžby pſchichla. Wona wobſkoržowasche ſama ſwoju ſlaboſcž, ſo by temu wot ſwědomnia wobſkoržowanemu nanej poſožnoſež pſchijecžla. Napoſled rjekn: Sa miſe njemóže ničo bôle witane byč, hacž ſo ſo ſ tuteje žalosće poſběhnu ſiwiſeži wobhde- njam wjeſela a ſbóžnoſež, hdžež je Khrystuſ naſch Sbóžnik. Hdž ſo ſaleži, ſo taſ džowka na nana piſche, dha chyžla pſhecz, ſo byſchecze Wy we wobſtajnej wěrje do teho knjega, kž je Waſ dotal poſylnil, taſ ſawostali, ſo my ſkócnjenje w njeſkeſtach ſažo hromadu pſchiūdžemoi pola Wótza, Ssyna a ſwyczeho Ducha.

Hodžinu po ſmjerči ſwojeho mandželskeho bu wona ſ wotprawjenju dowjedžena. Tam ſo na pſchihladowarjow wobrocži a nělotre ſlowa dla ſamhyla ſwojeje ſmjerče rjeknýwſchi něhdže taſ ſkóncži: „Ja waſ ſaſežne proſchu, moji knježa, a waſ wſchitkich dobrých kheſežianskich ludži, ſo mnui a ſa miſe ſo modlicž, kaž dolho ſym hiſceže pſchi ſiwiſenju, ſo by Bóh po ſwojej njeſkóne- nej ſmilnoſeži a hnadze mi moje njelicžomne hréchi pſhecziwo njemu wodał, a dale waſ proſchu, mi wobſwědcžicž, ſo jaſo wěrna

kscheczjanska wumru a s zyłej wutrobu wusnawam, so je moja jeniczka nadzija ta, psches krej a saßlužbu swojego Knjesa Jesom Chrysta a psches niczo druhe swózna bycz, so ja wskie swoje saßlužby a skutki daloko sadz bębie czišnu a pschi tym pomyslenju rzu, so mohle něhdyn stanycz napscheczo mi a mie wobskorżowacz."

Po tym so skafny a 51. psalm wuspewa, swoju hlowu na pjenik położi a sawola: Knjeze, do twojeju rukow porucząm swojego ducha! Kat s jenym rubnieniom hlowu wot czela wotdżeli.

"Sa mam wschitko sa schodku pornjo jara wulkemu pōsnaczmu Chrystusza Jezusa, mojego Knjesa." Fil. 3, 8.

J. R.

Schtoż njeprawda bjerje a dżeli, Bóh dwójny saruta a wjeże.

Powiedańczo se Serbow.

(Skonczenie.)

Tak skętsej hacz mōzesche wownka s Jakubom szanym ręczecz, powje jemu, wo czim bęchtej s Radzynnej ręczalej, a khwalesche Radzez Marju, so nima Radzez hordoscze, so je jara pschistojna, pokorna a pēkna, każ to wschitka czeledż, tiz je pola nich szluzila, wobkrucza. „Wsmi źebi ju — Bóh dże egi s njeju kublo ſaſo podawa, kotrež hym ſhubila, na kotrež ſu twoja macz, dżedojo a wownki dolhe lęta pschebhvali.”

„Ach wownka, njeręcž niczo wo tym; tu je wschitko podarmo. Nan a macz staj hischeze na Radzezow hněwnaj a njeswolitaj do teho. Niedam so k nim napscheczo jeju woli. Wyschtaj-si so mojeje njeprakuschnoscze dla radziloi, njebych ja żenie pokojny a sbožowny był.”

„Tak hłupje wschak czinicž njebudżetaj! Schto móže Marja ſa to, so je njebočicžki — Bóh dał, jemu njeſchłodźalo — s nami ſkorži. Njechaſh-si ty jimař rjez, praju jimař ſama!”

„Wownka, moje dla cziń, kaž chzeſh, budże najſkerje podarmo.”

„Prajenje nikomu hlowu njeſlama.”

Prénje poſzelſtwo bę wownka po tajkim derje wotbyła, hdzj pschi wobjedże na ſwoj rjanh wumyſl ſpominacz pocza a młodymaj radzo, so njebyſhtaj Jakubej wobarałoj, ſhubi wobeju njevolu. Źenik drje niczo njeſtomolwi, ale wona džesche: „My hym telko psches nich pschihadžili a nětko dyrbjeli hischeze jich pscheinawoſcž wutunkacž — to by nam trjeba było!”

„Alle, Marja, to je njeſcheczanszy, tajke węzhy s nowa wopominacz, tiz dyrbjale dawni ſabhyte bycz — a woni mohli so na waju runje tak wobcežowacž; njemysł, so je njeboh Radza tu ſkoržbu trjeba ſa dwaj kroschlaſt wohladzał.”

„Wschak czinischi, kaž byhmy njeprawje ſkoržili!”

„Wem drje, so po prawdze, ale wamaj njeje pomhalo a jemu je ſchłodźalo. — Czeho dla njeſdyrbjal Jakub wurunacž ſe ſwojimi pjeniesami, hdzj je s tym ani prjecz nječiſnje, wschak ſmęje dwę rjanej kuble.”

„Haj wschak rjanej, prawje rjanej! Pola ſu ſamjerodżene a w leſzach nima ani tajkeho ſchoma, so mohł źebi do plotu ſchlahu wudželacž.”

„Ej, drjewo drohe njeje, a ſechze-li ſej dželacž, budże jemu na polach roſcž kaž druhim. A roſmyſltaj jeno, s tym dże by moje ſuſo do waschich rukow pschischlo.”

„Njecham runje teho dla, so njebych so pschezo na ſańdżenu njeprawdu dopomnila. Nětk móžu so Radzez ludzi ſminhcz; byli tam mój był, njebych na njego myſlo tež na njebogeho poſabyla.”

„Jakubej k woli njeſdyrbjala napscheczo temu bycz. By źebi tola Radzez Marju rady wsał, bęrnjež nam we wschomaj njeležał; pschetož boji so, so bęſchtaj so wój teho dla hněwaloj.”

„Dyrbili bycz, moje dla njech cžini, schtož chze, ale s mojej wolui njebudże.”

S tym bę tón ras roſmolwy kónz. Wownka widžiwski, so ſama niczo njeſwuežini, chyzsche, so by Jakub macz ſam wo dowołoscž žadał, myſlo, so wón tu węz pschistojniſcho wuwjedże. Tón jej wotmolwi: „Schto mi tajke wudrjene „haj“ pomha, njebych tola ſpokojny był, byczli widżał, so macz ſ nimi ſjednana njeje a jim hrami!”

„Ej roſomne ſłowo konja njeplaczi — wohladash, schto egi praji.”

Duž so Jakub ſmuži, wupraji maczeri ſwoju žadoscž a próſtwu; wona wotmolwi to ſamo, schtož bę priedy rjeſla. Wón podwoli so do jejneho wuſuda a njeſpikn ani ſłowa wjazy wo ſwojej wutrobnej žadosczi, njeſměni tež w ničim ſwoje ſadzerzenje pscheczito njej. — Macz paſ widžesche, so so ſwojeje ſapowjedżeneje próſtwy dla radzi, bęrnjež to psched njej tajil; tuto ſmjeħczo-wasche pomału jeje wutrobu, a jeho podwołoscž, staroſciwoſcž a luboscž, kotrež bę jimař ſtajnje wopokaſował, wopominaję, bu po čaſzu tak hnuta a prajesche jemu ſkončinje ſama, so niczo napscheczo jeho ſmyſli nima, jeli nan dowoli.

„Ach macz, nan je hižom priedy dowoli. Hdzj by ty ſwolila, mōže wownka k nim hicž.”

„Nó dha njech tam dže.”

Aj, to bę njevočakane pscheměnenje, a wownka ſradowasche so nad tutej nowinku bōle hacz ſam Jakub, bę kaž by ſ nowa womłodžila. Njeſmōzesche ſkoro ręczecž, lědom so ji: „„džakowanu Bohu”“ a „„mje tola tež ſobu do P. woſmijesich”“ wudobu. — Druhi džen hižom rano ſhwataſche kaž młodą holzą czerſtwje do P., so by Radzezom po dołich njeſpokojnych lętach wot ſwojich ludzi ſaſo prénje „wjele dobrego” pscheinjeſla. Pschewodžesche ju na pucžu rjana nadzija Jakuboweho pschichodneho ſboža. Czim wjetſha bu hischeze jejna radoscž, hdzj so tež ſtara Radzyna a Marja nad jeje pscheczelſtrom tak ſwjeſzelischtaj.

Wuhotowachu źebi jeno mały kwaſ; wschitzh bęchu na nimi ſpokojni a wjeſeli. Młodu Źeniku wſchak jimasche druhdy hischeze ſtaré hramjenje, bęrnjež je poſkocžowała a psched hoſcžemi tajiež pytała. Na drugi džen paſ bęchu ſa wobej wotemrjetych ſkonečene, džechu hischeze na rowy ſwojich wotemrjetych, so bychu so ſa nich poſmodlili. Jakub poſkafny ſ Marju najpriedy na džedowym row, pschi nim tež egi druſy — po ſhwilzy ſtanyschi džeschtaj tež na njeboh Radzowym row, ſa nimaj tamni wschitzh, jeno macz wosta ſadz; priedy paſ hacz ſtanycz, pschinidže tež wona ſa nimi a plakajo poſbla ſtaraje Radzynieje ſo poſkafnywſchi wokosha ju, ani ſłowo njeprajiwſchi.

-lč-

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Grudobna powjesz pschiidže ſańdżenu ſobotu ſe Židowa. Tam je piękar, kotrež bęſche ſo ſwojego powołania wſdał a radſchó prósdu ſhodžesche, ſobotu ſo ſ pukami do ſwojeje mandželskeje dał a ju tak czežko ſranil, ſo ſa někotre hodžiny wumrje. Bohužel ſo pschezo huſcžiſcho tajke njeſkutki ſtawaju a ſwědča wo tym, kaž žadoscžiwoſcž ežlowjeka do najhlubſkich bludow wjedże.

— Kaž na kraju, ſu tež na morju wulke wichory ſakhadžale a kōdze ſo podnóriče. W tajkim czežkim wichorje je tež ſyń něhduscheho fararja Měta-Huſcžanskeho ſwoju ſmjerč wonsach na morju namakał.

— W Kujawskiej je ſo ſaſo žałostny njeſkutki ſtał. Nihilista je pod wós wulkoſerschi Sergija bombu cziſnyle a ferschta bu morjeny. Teho czeło bu žałoznje roſtorhane.